

Hallituksen esitys eduskunnalle maatalouden tuotantorakennusten kiinteistöverotukea vuoden 2022 kiinteistöverotuksessa koskeviksi laeiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi kiinteistöverolakia väliaikaisesti ottamalla lakiin säännös vuoden 2022 kiinteistöverotuksessa sovellettavasta maatalouden tuotantorakennusten kiinteistöverotuksesta. Lisäksi ehdotetaan muutettaviksi verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annettua lakia sekä verotusmenettelystä annettua lakia.

Kiinteistöverotuki perustuisi Euroopan komission hyväksymiin tilapäisiin valtioneuvoston päätöksiin talouden tukemiseksi Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen johdosta.

Tuki myönnettäisiin hakemuksesta alentamalla maatalouden harjoittajan omistamista maatalouden tuotantorakennuksista suoritettavaa veroa enintään 35 000 eurolla. Verohallinto poistaisi kiinteistöveron maksuvelvoitteen alennusta vastaavalta osalta ja palauttaisi suoritettua veroa. Tuen edellytyksenä olisi, että tiettyjen tuotantopanosten osuus maatalouden tietyistä menoista on vähintään 15 prosenttia. Tukea ei voitaisi myöntää Ukrainan sodan johdosta asetettujen pakotteiden vastaisesti.

Verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annettua lakia muutettaisiin väliaikaisesti säätämällä eräät yli 10 000 euron määräisiä tukia koskevat tiedot julkisiksi.

Verotusmenettelystä annettua lakia muutettaisiin väliaikaisesti lisäämällä siihen säännökset tuen myöntämisen edellytysten täyttymisen arvioimisessa tarpeellisia tietoja koskevasta muistiovelvollisuudesta, kun maataloutta harjoitetaan yhteiseen lukuun.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 31.8.2022. Kiinteistöverolain muuttamista koskeva laki on tarkoitettu olemaan voimassa 31.12.2022 saakka, verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain muuttamista koskeva laki 31.12.2032 saakka ja verotusmenettelystä annetun lain muuttamista koskeva laki osin 31.12.2032 saakka.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
2 Nykytila ja sen arviointi.....	3
2.1 Nykytila.....	3
2.1.1 Maatalouden tuotantorakennusten kiinteistöverotus	3
2.1.2 Maatalouden tuotantokustannusten nousu	4
2.1.3 Euroopan unionin valtioneuvoston sääntely.....	4
2.2 Nykytilan arviointi	7
3 Tavoitteet	7
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	7
4.1 Keskeiset ehdotukset.....	7
4.2 Pääasialliset vaikutukset.....	8
4.2.1 Vaikutukset maatalouden harjoittajille.....	8
4.2.2 Vaikutukset julkiseen talouteen	9
4.2.3 Vaikutukset viranomaisten toimintaan.....	10
5 Säännöskohtaiset perustelut.....	10
5.1 Kiinteistöverolaki.....	10
5.2 Laki verotusmenettelystä	12
5.3 Laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta	13
6 Lakia alemman asteinen sääntely	13
7 Voimaantulo	13
8 Suhde perustuslakiin ja säätämisympäristö	14
LAKIEHDOTUKSET	15
1. Laki kiinteistöverolain väliaikaisesta muuttamisesta	15
2. Laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 6 §:n väliaikaisesta muuttamisesta.....	17
3. Laki verotusmenettelystä annetun lain 12 §:n muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta.....	18
LIITE	20
RINNAKKAISTEKSTIT	20
2. Laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 6 §:n väliaikaisesta muuttamisesta.....	20
3. Laki verotusmenettelystä annetun lain 12 §:n muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta.....	22

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

Hallitus linjasi 18.2.2022 määräaikaisista täsmätoimista, joilla vastataan energian hintojen nousuun. Osana toimenpidekokonaisuutta maatalouden tuotantorakennusten kiinteistövero poistetaan väliaikaisena toimenä vuoden 2022 verotuksessa edellyttäen, että toimi on EU-oikeudellisesti hyväksyttävä. Linjauksen mukaan hallitus käynnistää asiasta keskustelun Euroopan komission kanssa. Toimi kompensoidaan kunnille hallitusohjelman mukaisesti. Mikäli EU-lainsäädäntö ei salli toimea, osana lisätalousarviovalmistelua maataloudelle myönnetään energia-kriisin aiheuttamiin kustannuksiin tukea muiden instrumenttien kautta.

Valtiovarainministeri Saarikko kävi 3.3.2022 neuvottelun kilpailukomissaari Margrethe Vestagerin kanssa toimenpiteen perusteista ja toteuttamismahdollisuuksista. Kaavaillusta toimenpiteestä annettiin ilmoitus komission kilpailun pääosastolle 7.3.2022. Notifikaatio perustui komission 19.3.2020 antamaan tiedonantoon Tilapäiset puitteet valtiontukitoimenpiteille talouden tukemiseksi tämänhetkessä covid-19-epidemiassa (2020/C 91 1/01), myöhempine muutoksineen. Kaavailtu toimenpide ei osoittautunut käytännössä hallinnollisesti mahdolliseksi toteuttaa. Komission annettua 23.3.2022 tiedonannon Valtiontukitoimenpiteitä koskevat tilapäiset kriisipuitteet talouden tukemiseksi Ukrainaan kohdistuneen Venäjän hyökkäyksen jälkeen, 2022/C 131 1/01, jäljempänä *kriisipuitteet*, jotka osin ovat covid-19-epidemian johdosta antamia valtiontukipuitteita sallivammat, notifikaatiota jatkettiin nyt ehdotettavan palautusmallin pohjalta. Komissio on 20.5.2022 antamallaan päätöksellä SA.102914 hyväksynyt tukiohjelman.

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön ja Verohallinnon kanssa. Ajanpuutteen vuoksi tätä esitystä ei ole lähetetty lausunnolle, jotta veronpalautusten käynnistämisen valmistelu voitaisiin Verohallinnossa käynnistää mahdollisimman pian.

Esitysluonnos on käsitelty kuntatalouden ja -hallinnon neuvottelukunnassa 20.5.2022.

2 Nykytila ja sen arviointi

2.1 Nykytila

2.1.1 Maatalouden tuotantorakennusten kiinteistöverotus

Kiinteistöverolain (654/1992) nojalla kannettava kiinteistövero määrätään erikseen maapohjan ja rakennusten osalta. Suoritettava vero on kunnanvaltuuston määräämän kiinteistöveroprosentin, jonka sallittu vaihteluväli on 0,93–2,00 prosenttia, mukainen osa rakennuksen verotusarvosta.

Maatalouden tuotantorakennusten verotusarvona pidetään varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 31 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan verovuoden päättyessä poistamatta olevaa hankintamenon osaa. Samalla tavalla lasketaan maataloutta harjoittavan osakeyhtiön maatalouden tuotantorakennusten arvo.

Maataloudella tarkoitetaan maatilatalouden tuloverolain (543/1967) 2 §:n mukaan varsinaista maataloutta (maatalouden alkutuotantoa), sekä sellaista erikoismaataloutta taikka maa- tai metsätalouteen liittyvää muuta toimintaa, jota ei ole pidettävä eri liikkeenä.

Maatalouden rakennusten hankintamenon poistoista säädetään maatilatalouden tuloverolain 9 §:ssä. Arvostamislaisissa tarkoitettun maatalouden tuotantorakennukseen sovelletaan mainitun pykälän 2 momentin 1 kohtaa, jonka mukaan maatalouden talousrakennuksen verovuoden poisto saa olla enintään 10 prosenttia talousrakennuksen poistamattomasta hankintamenosta.

Yleisimpiä maatalouden rakennuksia ovat maataloustoiminnassa käytetyt erilaiset tuotanto- ja varastorakennukset ja -rakennelmat sekä eläinsuojat.

Verohallinnon tilaston mukaan vuoden 2021 kiinteistöverotuksessa 50 399 maatalouden tuotantorakennuksen yhteenlaskettu verotusarvo oli 1,48 miljardia euroa ja niistä määrätty kiinteistövero 15,8 miljoonaa euroa. Veroa maksoi noin 61 600 verovelvollista.

2.1.2 Maatalouden tuotantokustannusten nousu

Maatalousyritysten tuotantokustannukset ovat nousseet merkittävästi Venäjän hyökättyä Ukrainaan. Tämä vaikeuttaa entisestään covid-19-pandemian jälkeisenä aikana jo vaikeutunutta tilannetta toimialalla. Maatalouden ja elintarvikealan tilannetta on kuvattu kriisipuitteissa yksityiskohtaisesti.

Virallisia tilastotietoja saadaan viipeellä. Viimeisimmät tällä hetkellä käytettävissä olevat tilastotiedot ovat tammi–helmikuulta 2022, eivätkä Ukrainan sodan aiheuttamia markkinavaikutukset vielä ilmene niistä. Maatalouden tuotantopanosten markkinahinnat ovat sittemmin nousseet voimakkaasti ja sota on vaikuttanut merkittävästi sähkön, polttoaineen, rehujen ja lannoitteiden markkinoihin myös Suomessa.

Esimerkiksi lannoitteiden hinnat nousivat merkittävästi jo vuoden 2021 aikana ja ovat noin kaksinkertaistuneet Venäjän hyökkäyksen jälkeen. Suomen suurin lannoitteiden tuottaja ja tarjoaja joutui väliaikaisesti pysäyttämään lannoitemyynnin 8.3., koska tuotetta ei pystytty hinnoittelemaan tällaisissa muuttuvissa markkinaolosuhteissa. Kun myynti palasi viikon jälkeen, hinnat lähes kaksinkertaistuivat. Tämän jälkeen markkinahinnat ovat vaihdelleet 900 euron tuntumassa tonnilta ollen enimmillään yli 1000 euroa. Edellinen poikkeuksellisen korkea hinta ennen sotaa oli noin 400 euroa tonnilta.

Lannoitteiden pääraaka-aineista ammoniakia ja kaliumia on tuotava maahan. Ennen Venäjälle asetettuja pakotteita mainittu yritys toi käyttämästään ammoniakista 80 prosenttia ja kaliumista lähes 90 prosenttia Venäjältä.

Ukrainan sota on vaikuttanut myös rehun hintaan. Esimerkiksi heti hyökkäyksen jälkeen maaliskuun alkupuolella rehujen hinnat nousivat Suomessa ennätyselliselle tasolle.

Näiden kaikkien hintojen nousun yhteisvaikutus on maatalousyrityksille dramaattinen. Maataloussektorilla vallitsee vakava markkinahäiriö.

2.1.3 Euroopan unionin valtiontukisääntely

Yleistä

Maatalouteen kohdistuvat julkisista varoista myönnettyt tuet tulevat, kuten muuhunkin taloudelliseen toimintaan kohdistuvat tuet, arvioitaviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen valtiontukea koskevien määräysten perusteella. Valtiontukisäännökset asettavat rajoituksia

ja menettelyllisiä vaatimuksia tukien myöntämiseksi. Pääsäännön mukaan valtiontueksi katsottavat toimenpiteet on ilmoitettava Euroopan komissiolle ennen niiden käyttöönottoa.

Ennakoilmoitusvelvollisuudesta on säädetty poikkeuksia, joista maatalouden alkutuotannon osalta säädetään Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen maatalousalalla annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 1408/2013, niin sanottu de minimis -asetus, sekä tiettyjen tukimuotojen toteutamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi annetun komission asetuksessa (EU) N:o 651/2014, niin sanottu yleinen ryhmäpoikkeusasetus.

Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, jäljempänä *SEUT* 108, artiklassa on otettu käyttöön eri menettelyt sen mukaan, onko tuki voimassa olevaa tukea vai uutta tukea. Uudet tuet on *SEUT* 108 artiklan 3 kohdan mukaisesti ilmoitettava ennalta komissiolle, eikä niitä saada toteuttaa ennen kuin menettelyssä on annettu lopullinen päätös, kun taas voimassa olevat tuet saadaan *SEUT* 108 artiklan 1 kohdan mukaisesti toteuttaa sääntöjenmukaisesti niin kauan kuin komissio ei ole todennut niitä sisämarkkinoille soveltumattomiksi (esimerkiksi Suomea koskeva asia C-6/12, P Oy, tuomio 18.7.2013, kohta 36 ja siinä viitattu C-262/11, Kremikovtzi, tuomio 29.11.2012, kohta 49 oikeuskäytäntöviittauksineen). Eri maiden verojärjestelmät saattavat muun muassa tästä syystä erota toisistaan myös tämän esityksen aihepiirin osalta.

Komissio on antanut useita tiedonantoja valtiontukisääntöjen soveltamisesta, joista ajankohtaisimpia ovat edellä kohdassa 1 mainitut covid-19-epidemian johdosta annettu tiedonanto ja kriisipuitteet, joilla komissio on ilmoittanut tilapäisistä valtiontukisääntöjen soveltamisesta koskevista joustoista, joita sovellettaisiin arvioitaessa jäsenvaltioiden ilmoittamien valtiontukien soveltuvuutta sisämarkkinoille.

Kriisipuitteiden asettamat vaatimukset

Kriisipuitteiden mukaiset valtiontukitoimenpiteet jakautuvat kriisipuitteiden jakson 2.1. mukaisiin tukimäärältään rajoitettuihin toimenpiteisiin, jaksojen 2.2. ja 2.3. mukaisiin takauksina tai korkotukilainoina myönnettävään likviditeettitukeen ja jakson 2.4. mukaiseen tukeen maakaasun ja sähkön poikkeuksellisen voimakkaista hinnankorotuksista aiheutuviin lisäkustannuksiin.

Sen mukaiset tuet on myönnettävä viimeistään 31.12.2022, mutta kriisipuitteiden kohdan 60 mukaan komissio tarkastelee kaikkia sen jaksoja uudelleen ennen 31. joulukuuta 2022 tärkeiden kilpailupoliittisten tai taloudellisten syiden taikka kansainvälisen kehityksen perusteella.

Seuraavassa kuvataan ehtoja kohdan 2.1 mukaiselle tuelle, johon nyt ehdotettu tuki perustuisi.

Kriisipuitteiden kohdan 41 mukaan tukea voidaan pitää sisämarkkinoille soveltuvana, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a. Yrityskohtainen kokonaistuki on enintään 400 000 euroa minä tahansa ajankohtana. Tuki voidaan myöntää suorina avustuksina, vero- ja sosiaaliturvamaksuetuuksina tai muussa muodossa, kuten takaisinmaksettavina ennakkoina, takauksina, lainoina ja pääomana, edellyttäen että tällaisten toimenpiteiden yhteenlaskettu nimellisarvo on enintään 400 000 euroa yritystä kohti. Kaikkien käytettävien lukujen on oltava bruttomäärisiä eli ennen verojen tai muiden maksujen vähentämistä;
- b. tuki myönnetään sellaisen tukiohjelman perusteella, jolla on alustava budjetti;

- c. tuki myönnetään viimeistään 31. joulukuuta 2022;
- d. tuki myönnetään kriisin koettelemille yrityksille;
- e. maataloustuotteiden jalostuksen ja kaupan pitämisen alalla toimiville yrityksille myönnettävän tuen ehtona on, ettei tukea siirretä osittain tai kokonaan alkutuottajille eikä tuen määrää vahvisteta asianomaisten yritysten markkinoille saattamien tuotteiden tai alkutuottajilta ostettujen tuotteiden hinnan tai määrän perusteella, paitsi viimeksi mainitussa tapauksessa, jos asianomaiset yritykset eivät ole joko saattaneet tuotteita markkinoille tai niitä on käytetty muihin tarkoituksiin kuin elintarvikkeisiin, kuten tislaukseen, metanointiin tai kompostointiin.

Kriisipuitteiden 42 kohdan mukaan maatalous-, kalastus- ja vesiviljelyalan alkutuotannossa toimiville yrityksille myönnettävään tukeen sovelletaan lisäksi seuraavia erityisedellytyksiä:

- a. tuen kokonaismäärä ei missään vaiheessa ole yli 35 000 euroa yritystä kohti; tuki voidaan myöntää suorina avustuksina, vero- ja sosiaaliturvamaksuetuksina tai muussa muodossa, kuten takaisinmaksettavina ennakkoina, takauksina, lainoina ja pääomana, edellyttäen että tällaisten toimenpiteiden yhteenlaskettu nimellisarvo on enintään 35 000 euroa yritystä kohti. Kaikkien käytettävien lukujen on oltava bruttomääriä eli ennen verojen tai muiden maksujen vähentämistä;
- b. maataloustuotteiden alkutuotannon alalla toimiville yrityksille myönnettävän tuen määrää ei saa vahvistaa markkinoille saatettujen tuotteiden hinnan tai määrän perusteella;
- c. kalastus- ja vesiviljelyalalla toimiville yrityksille myönnettävässä tuessa ei ole kyse asetuksen (EU) N:o 717/2014 1 artiklan 1 kohdan a–k alakohdassa tarkoitetuista tukimuodoista.

Kriisipuitteiden kohdan 43 mukaan, jos yritys toimii useilla aloilla, joihin 41 kohdan a alakohdan ja 42 kohdan a alakohdan mukaisesti sovelletaan eri enimmäismääriä, jäsenvaltion on varmistettava asianmukaisin keinoin, esimerkiksi erillisellä kirjanpidolla, että sovellettavaa enimmäismäärää noudatetaan kunkin toiminnan osalta eikä yhteenlaskettua yritys-kohtaista 400 000 euron suuruista enimmäismäärää ylitetä. Jos yritys toimii 42 kohdan a alakohdassa tarkoitetuilla aloilla, yhteenlaskettu yritys-kohtainen enimmäismäärä, joka ei saisi ylittyä, on 35 000 euroa.

Kriisipuitteiden 33 kohdan mukaan tukea ei saa myöntää yrityksille, joihin sovelletaan EU:n asettamia pakotteita, kuten seuraaville:

- a. henkilöt, yhteisöt tai elimet, jotka on nimenomaisesti mainittu säädöksissä, joissa kyseiset pakotteet asetetaan;
- b. yritykset, jotka ovat EU:n asettamien pakotteiden kohteena olevien henkilöiden, yhteisöjen tai elinten omistuksessa tai määräysvallassa; tai
- c. niillä aloilla toimivat yritykset, joihin EU on kohdistanut pakotteita siinä määrin kuin tuki heikentäisi kyseisten pakotteiden tavoitteita.

Kriisipuitteiden kohdan 54 mukaan jäsenvaltioiden on julkaistava merkitykselliset tiedot jokaisesta sen nojalla myönnetystä yksittäisestä tuesta, joka ylittää 100 000 euroa, ja maatalouden alkutuotannon alalla ja kalastusalalla myönnettävästä tuesta, joka ylittää 10 000 euroa, kattavalla valtiontuen verkkosivustolla tai komission tietoteknisellä välineellä 12 kuukauden kuluessa tuen myöntämisestä.

2.2 Nykytilan arviointi

Maatalouden akuutti kustannuskriisi on aiheuttanut maatalouden harjoittajille vakavia kannattavuusongelmia. Tämä koskee erityisesti kotieläintiloja, jotka ovat hiljattain tehneet investointeja maatalouden tuotantorakennuksiin. Investoinnit rahoitetaan yleensä lainarahoituksella, josta aiheutuvaa kustannusrasitetta korostaa kiinteistöveron nousu investointien myötä. Tarkoituksenmukaisena keinona helpottaa kustannuskriisistä eniten kärsineitä maatalouden harjoittajia on alentaa maatalouden tuotantorakennusten kiinteistöveroa.

3 Tavoitteet

Maatalouden harjoittajia tuettaisiin eräiden maatalouden alkutuotannon tuotantopanosten voimakkaasta hinnannoususta, joka on voimistunut hallituksen 18.2.2022 tekemien linjausten jälkeen Venäjän Ukrainaan kohdistuvan hyökkäyksen johdosta, aiheutuvien kannattavuusongelmien lieventämiseksi alentamalla maatalouden tuotantorakennusten kiinteistöveroa.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Kiinteistöverolaissa säädettäisiin maatalouden tuotantorakennusten kiinteistöverotuesta vuoden 2022 kiinteistöverotuksessa.

Verohallinto alentaisi määrättyä veroa hakemuksesta joka olisi tehtävä viimeistään 31.10.2022. Tuki perustuisi kriisipuitteisiin, joiden ehtojen mukaisesti tukipäätökset on tehtävä viimeistään 31.12.2022. Verohallinto poistaisi veron maksuvelvoitteen alennusta vastaavalta osalta, jos veron määrä on vähintään 10 euroa ja palauttaisi suoritettua kiinteistöveron veronkantolain mukaisesti. Jos vuoden 2022 kiinteistöveroa olisi päätöstä tehtäessä suorittamatta, alennus pienentäisi ensisijaisesti suorittamatta olevan veron määrää. Tuki myönnettäisiin ja maksettaisiin vuoden 2022 marras- ja joulukuun aikana.

Kriisipuitteiden vaatimusten mukaisesti veroa alennettaisiin enintään 35 000 euroa maatalouden harjoittajan omistamista maatalouden tuotantorakennuksista suoritettavasta verosta.

Jos maatalouden harjoittaja mahdollisesti ennen tukipäätöksen tekemistä on saanut muuta kriisipuitteiden mukaista tukea alkutuotantoon – jolloin yhteenlaskettu tuki ei kriisipuitteiden mukaan saa ylittää 35 000 euroa – tai muuhun kuin alkutuotantoon – jolloin yhteenlaskettu tuki ei saa ylittää 400 000 euroa – nyt ehdotettua tukea ei myönnettäisi siltä osin kuin tukien yhteismäärä ylittää mainitut tukikatot.

Sen osoittamiseksi, että tuensaaja on kriisipuitteiden vaatimalla tavalla kärsinyt Ukrainan sodasta, tuensaajan olisi osoitettava, että nimettyjen maatalouden alkutuotannon tuotantopanosten, joita olisivat rehut, poltto- ja voiteluaineet, sähkö ja lannoitteet, joiden hinnannousu on kriisipuitteidenkin mukaan ollut keskeisesti maatalouden kustannuskriisin taustalla, osuus maatalouden määrittelyistä menoista on ehdotettua 15 prosentin kynnysarvoa suurempi.

Kriisipuitteet eivät anna johtoa siihen, miten se, että kyseessä on kriisin koettelema yritys, olisi määriteltävä ja osoitettava, mikä jättää harkintavaltaa kansalliseen sääntelyyn. Maatalouden alkutuotanto poikkeaa merkittävästi muusta taloudellisesta toiminnasta muun muassa siten, että toiminnan tuloksellisuus riippuu vaikeasti ennakoitavista sääolosuhteista, sadon määrästä ja laadusta ja sadosta riippuvista alkutuotannon tuotteiden markkinahinnoista. Ne ovat tiedossa siinä määrin myöhään, että tuen edellytyksenä olevaa kriisin vaikutusten osoittamista ei ole mahdollista kytkeä toiminnan tuloksellisuuteen esimerkiksi vertaamalla satokauden tuloksellisuutta kriisiä edeltävän satokauden tilanteeseen. Tuen myöntävä Verohallinto saa viljelijöiltä satokautta 2022 koskevat tiedot käytettäväkseen vasta näiden antaessa maatalouden veroilmoitukset 2023 puolella.

Kriisipuitteiden vaatimusten mukaisesti tukea ei myönnettäisi EU:n asettamien pakotteiden piiriin kuuluville yrityksille ja henkilöille.

Muistiinpanovelvollisuus

Verotusmenettelystä annettua lakia (1558/1995) muutettaisiin lisäämällä siihen säännökset muistiinpanovelvollisuudesta tuen myöntämisen edellytysten täyttymisen arvioimisessa tarpeellisista tiedoista, kun maataloutta harjoitetaan yhteiseen lukuun.

Tukea koskevien tietojen julkaisu

Verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annettuun lakiin (1346/1999) lisättäisiin säännös kriisipuitteiden edellyttämästä 10 000 euron ylittävää tukea koskevien tietojen julkaisusta.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

4.2.1 Vaikutukset maatalouden harjoittajille

Vuodelta 2021 kiinteistövero määrättiin maatalouden tuotantorakennuksista 15,8 miljoonaa euroa noin 61 600 verovelvolliselle. Näistä luonnollisia henkilöitä oli runsaat 60 700 ja heidän osuutensa maksettavasta verosta oli noin 85 prosenttia. Kiinteistövero mainituista rakennuksista määrättiin lisäksi noin 770 osakeyhtiölle, joiden osuus verosta oli 14 prosenttia, sekä noin 70:lle muiden yhteisömuotojen edustajalle.

Verosta 74 prosenttia määrättiin kymmenesosalle verovelvollisista. Maksettava vero määrä ja keskiarvo desiileittäin veron määrän mukaan alenevassa järjestyksessä ilmenee taulukosta alla.

Taulukko. Maatalouden tuotantorakennuksista 2021 määrätty kiinteistövero desiileittäin

Desiili	Veron yhteismäärä desiilissä	Vero keskimäärin desiilissä
1	11 715 656	1 902
2	1 941 061	315
3	895 391	145
4	499 113	81
5	303 536	49
6	191 810	31
7	125 870	20
8	83 494	14
9	52 436	9

HE 82/2022 vp

10	22 773	4
<i>Yhteensä</i>	<i>15 831 141</i>	<i>257</i>

Verovelvollisista vain yhdellä maksettavan veron määrä ylitti 35 000 euron katon. Käytettävissä ei ole riittäviä tietoja sen arvioimiseen, missä määrin nimettyjen tuotantopanosten vaadittu osuus rajaa verovelvollisia tuen piiristä. Tuen ulkopuolelle jäävien osuus mainitusta 15,8 miljoonasta eurosta, arvioidaan kuitenkin vähäiseksi. Ehdotettu 10 euron alaraja tuen myöntämiselle rajaisi tuen piiristä noin 11 100 verovelvollista ja kiinteistövero yhteensä noin 65 500 euroa.

Kiinteistövero on maatalouden tuloverotuksessa vähennyskelpoinen meno, joten veron alentaminen pienentäisi tuloverotuksen vähennyspohjaa vuodelta 2022 toimitettavassa tuloverotuksessa lisäten verotettavan tulon määrää alennusta vastaavasti. Vaikutus maksettavan tuloveron määrään riippuu maatalouden harjoittajaan sovellettavasta veroprosentista, joka osakeyhtiöillä on 20 ja yksityishenkilöillä vaihtelee riippuen verotettavan tulon määrästä sekä sen jakautumisesta ansio- ja pääomatuloon, johon verovelvollinen voi myös vaikuttaa tuloverolain (1535/1992) 38 §:n mukaista valintaoikeuttaan käyttämällä. Arviointia kiinteistöveroalennuksen vaikutuksesta maatalouden harjoittajien tuloverotukseen vaikeuttaa myös se, että kustannuskriisin johdosta maatalouden tuloksen voidaan arvioida jäävän selvästi normaalivuotta ja siten jakson 4.2.2. mukaista staattista arviota pienemmäksi.

Tuen myöntäminen hakemuksesta aiheuttaa maatalouden harjoittajille tiettyä hallinnollista taakkaa, minkä vuoksi voidaan olettaa, että osa tukeen oikeutetuista, etenkin ne, joilla tuki olisi vähäinen, jättäisi hakemuksen tekemättä. Hallinnollista taakkaa tuensaajille aiheutuu myös muistiinpanovelvollisuudesta.

Tukea ei ole ollut mahdollista toteuttaa ilman hakemusmenettelyä, koska tukipäätösten tekeminen edellyttää verovelvollisten myötävaikutusta tuen myöntämisen edellytysten selvittämisessä. Maatalouden harjoittajat ovat toiminnassaan tottuneet hakemusmenettelyyn hakiessaan maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautusta annetun lain (603/2006) mukaista palautusta, jota vuonna 2021 maksettiin noin 34 000 maatalouden harjoittajalle ja kasvihuoneviljelijälle.

Hakemusmenettely on tarkoitettu toteuttaa Verohallinnon verkkopalveluja hyödyntäen Omavero-palvelussa, jonka kautta hakijat myös antaisivat selvityksen tukiehtojen täyttymisestä. Hakijoilta vaadittavat tiedot täsmentyvät myöhemmin.

4.2.2 Vaikutukset julkiseen talouteen

Hallituksen ohjelman ja hallituksen 18.2.2022 tekemän linjauksen mukaisesti verotuesta kunnille aiheutuvat verotulojen menetykset kompensoidaisiin kunnille hallitusohjelman mukaisesti. Maksetut kiinteistöverot tilitetään kunnille kuukausittain verontilityslain (532/1998) mukaisesti. Ehdotetun verotuen johdosta tilityksiä oikaistaisiin, kun kuntakohtaiset tiedot ovat käytettävissä. Tästä aiheutuva verotulojen aleneminen kompensoidaisiin kunnille verotulomenetysten korvauksina, mihin osoitettava määräraha huomioitaisiin talousarviomenettelyssä.

Staattisesti arvioituna tuloverotuksen vähennyspohjan pientyminen kasvattaisi valtion ansio- ja pääomatuloveron tuottoa verovuodelta 2022 noin 2 miljoonaa euroa ja kunnallisverokertymää noin 2,5 miljoonaa euroa. Seurakuntien ja Kansaneläkelaitoksen osuudet muutoksesta arvioi-

daan vähäisiksi, samoin vaikutus verovuoden 2022 yhteisöveron kertymään arvioidaan vähäiseksi. Veromuutosten vaikutusarviot on esitetty suhteessa vuoden 2022 lainsäädäntöön ja vuoden 2022 tasolle ajantasaistetulla vuoden 2020 pohja-aineistolla. Maatalouden harjoittajien tuloksen arvioidaan kuitenkin vuonna 2022 jäävän viime vuosien tulosta pienemmäksi, jolloin vähennyspohjan muutoksen vaikutus on edellä mainittua vähäisempi.

Hallitusohjelman mukaan kuntatalouteen vaikuttavat veroperustemuutokset kompensoidaan nettomääräisesti muuttamalla valtionosuuksia ja tai vastaavaa kiinteää määrärahaa 100-prosenttisesti taikka poistamalla muita tehtäviä tai velvoitteita. Tuloverotuksen vähennyspohjan pienentyessä kuntien tulot maatalouden harjoittajien ansiotuloista nousisivat suuruusluokaltaan 2 miljoonalla eurolla, jolloin nettomääräinen kompensaatiotarve olisi noin 13 miljoonaa euroa. Veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvaus huomioitaisiin aikataulusyistä vuoden 2023 kuntien peruspalvelujen valtionosuudessa.

4.2.3 Vaikutukset viranomaisten toimintaan

Tuen toteuttaminen edellyttää muutoksia Verohallinnon tietojärjestelmiin. Tämän lisäksi Verohallinnolle tulee aiheutumaan lisääntyneitä ohjaus- ja neuvontatarvetta tuen hakemiseen ja tukipäätöksiin liittyen. Työmäärä kohdistuu sekä tietojärjestelmämuutosten että ohjauksen ja neuvonnan osalta syksyyn ja loppuvuoteen. Tukea olisi mahdollista hakea Omaveron kautta syyskuun puolesta välistä lokakuun loppuun ja varsinaiset tukipäätökset tehtäisiin joulukuun alussa.

5 Säännökohtaiset perustelut

5.1 Kiinteistöverolaki

Lakiin väliaikaisesti lisättävässä uudessa 34 pykälässä säädettäisiin maatalouden tuotantorakennusten 2022 kiinteistöverotuksessa myönnettävästä tuesta. Tuki myönnettäisiin 1 momentin mukaisesti alentamalla mainituista tuotantorakennuksista määrättyä kiinteistöveroa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin tuen enimmäismäärästä. Veroa alennettaisiin enintään 35 000 eurolla, eli kriisipuitteiden 42 kohdan a alakohdan mukaan maatalouden alkutuotannossa toimiville yrityksille myönnettävän tuen enimmäismäärään asti. Enimmäismäärää laskettaessa huomioon otettaisiin kaikista maatalouden harjoittajan omistamista maatalouden tuotantorakennuksista suoritettava vero, vaikka tämä harjoittaisi toimintaa itse tai sen sijasta tai ohessa yhteiseen lukuun useamman kanssa tuloverotuksessa laskentayksikkönä käsitellyn verotusyhtymän osakkaana. Kiinteistövero määrätään omistajalle ja yhteisesti määräosin omistetuista kiinteistöistä kukin osaomistaja on velvollinen suorittamaan veron omasta osuudestaan.

Veroa ei alennettaisi, jos sen määrä on alle 10 euroa. Merkitykseltään mitättömien veromäärien alentaminen ei ole perusteltua hakemusmenettelystä viljelijöille ja Verohallinnolle aiheutuvaan hallinnolliseen vaivaan nähden. Huomattakoon lisäksi, että menettelysäännösten osalta lähtökohtana on 7 ja 8 momentin mukaisesti noudattaa kiinteistöverotuksessa yleisesti noudatettavia säännöksiä, mihin liittyy muun muassa se, että palautusta ei maksettaisi välittömästi verovelvolliselle, jos palautusten määrä jäisi alle 10 euron, siten kuin veronkantolaissa säädetään. On johdonmukaista, että alle 10 euron määräistä veroa ei alennettaisi silloinkaan, kun vero on maksumatta.

Pykälän 3 momentilla otettaisiin huomioon kriisipuitteiden 41 kohdan d alakohdan mukainen vaatimus siitä, että tuki myönnetään kriisin koettelemille yrityksille. Vaatimus on asianmukaisesti otettava huomioon tukea koskevilla säännöksillä ja tuen myöntävän tukiviranomaisen,

Verohallinnon, tuen myöntämistä koskevassa päätöksenteossa. Sen osoittamiseksi, että kriisipuitteiden vaatimalla tavalla kärsinyt Ukrainan sodasta, tuensaajan olisi osoitettava, että nimettyjen maatalouden alkutuotannon tuotantopanosten, joita olisivat rehut, poltto- ja voiteluaineet, sähkö ja lannoitteet, joiden hinnannousu on kriisipuitteidenkin mukaan ollut keskeisesti maatalouden kustannuskriisin taustalla, osuus momentissa määritellyistä maatalouden menoista on ehdotettua kynnysarvoa suurempi.

Maatalouden menoihin, joihin edellä mainittujen nimettyjen tuotantopanosten määrää verrattaisiin, luettaisiin maatalouden tulon hankkimisesta aiheutuneet menot ennen maatilatalouden tuloverolaisissa säädettyä tasausvarausta, lain 8–10 §:ssä säädettyjä poistoja sekä korkokuluja. Mainitussa 8 §:ssä säädetään koneiden, kaluston ja laitteiden, 9 §:ssä rakennusten ja rakennelmien sekä 10 §:ssä salaojien, siltojen ja patojen hankintamenon poistoista.

Momentin mukainen vertailu suoritettaisiin maatalouden harjoittajan koko maataloustoiminnan kyseiset menot huomioon ottaen, mukaan lukien hänen mahdollisesti yhtymän osakkaana harjoittamansa toiminnan. Jos ehdotettu 15 prosentin osuus vertailussa ylittyy, kiinteistöveroa alennettaisiin enintään 35 000 eurolla tuensaajan kaikkien maatalouden tuotantorakennusten osalta kohdistamatta niitä tietyillä kiinteistöillä oleville rakennuksille.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin kriisipuitteiden 42 kohdan tukikattoa koskevista rajoituksista, jos tuensaajalle on myönnetty muuta kriisipuitteiden mukaista tukea aiemmin, eli ennen kuin verohallinto tekee veron alentamista koskevan päätöksen. Momentin mukaan veroa ei alennettaisi siltä osin, kuin aiemman tuen ja nyt esitetyn tuen yhteismäärä ylittäisi 35 000 euroa, jos kyseinen muu tuki on maatalouden alkutuotannon tukea. Jos muu tuki on muuta kuin maatalouden alkutuotannon tukea, tukikatto olisi 400 000 euroa.

Tällä erää ei ole näköpiirissä, että maatalouden alkutuotannon tukemiseen esitettäisiin muuta kriisipuitteiden mukaista tukiohjelmaa. Työ- ja elinkeinoministeriössä on vireillä kriisipuitteisiin perustuvaa puitetukiohjelmaa koskeva kansallinen säädös, joka ei kattaisi maa- ja metsätalousministeriön toimialaan kuuluvaa maatalouden alkutuotantoa. Puitetukiohjelman tultua komission hyväksymäksi viranomaiset voisivat sen ehtoja noudattaen myöntää tukia ilman erillistä notifiointia. Nämä mahdolliset muut tuet olisi siten otettava huomioon mainittuja tukikattoja sovellettaessa.

Valtion ja kunnan viranomaisten lisäksi valtioneuvoston päätöksen piiriin kuuluvat myös muut SEUT-sopimuksen 107 artiklassa tarkoitettulla tavalla ”julkisista varoista muodossa tai toisessa” myönnetyt tuet. Komission Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklassa tarkoitettua valtioneuvoston käsitteestä antaman tiedonannon 2016/C 262/01 kohdan 48 mukaan valtion varat käsittävät kaikki kohdassa tarkoitettujen julkisen sektorin varat. Tiedonannon 57 kohdan mukaan resurssien alkuperällä ei ole merkitystä edellyttäen, että ennen niiden suoraa tai välillistä siirtoa tuensaajille ne ovat valtion valvonnassa ja ovat sen vuoksi kansallisten viranomaisten saatavilla, vaikka varat eivät ole viranomaisen omaisuutta.

Pykälän 5 momentissa säädettäisiin kriisipuitteiden 33 kohdassa edellytetystä kiellosta myöntää tukea kohdassa tarkoitetuille yrityksille ja henkilöille, joihin sovelletaan EU:n asettamia pakotteita. Kyseiset pakotteet perustuvat Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettia ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä annettuun Euroopan unionin neuvoston asetukseen (EU) N:o 269/2014. Asetusta ja sen liitettä I, jossa pakotteiden piiriin kuuluvat tahot on lueteltu, on myöhemmin useasti muutettu.

Pakotteet perustuvat asetuksen 2 artiklaan, jonka mukaan:

1. Jäädytetään kaikki liitteessä I luetelluille luonnollisille henkilöille, oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille taikka niitä lähellä oleville luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille kuuluvat taikka näiden omistuksessa, hallussa tai määräysvallassa olevat varat ja taloudelliset resurssit.
2. Mitään varoja tai taloudellisia resursseja ei saa suoraan tai välillisesti asettaa liitteessä I lueteltujen luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten taikka niitä lähellä olevien luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten saataville tai hyödynnettäviksi.

Asetus on kaikilta osin velvoittava ja suoraan sovellettavaa oikeutta kaikissa EU:n jäsenvaltioissa, mutta kriisipuitteiden nähtävästi edellyttäessä pakoteasetuksessa säädettyjen tahojen rajaamista tuen ulkopuolelle kansallisessakin tukilaissa, tätä koskeva vaatimus sisällytettäisiin lakiehdotukseen.

Pykälän 6 momentissa säädettäisiin hakemuksen tekemisen määräajasta, hakijan velvollisuudesta esittää riittävä selvitys tuen täyttymisen edellytyksistä sekä valtuutuksesta Verohallinnolle antaa tarkempia määräyksiä menettelystä ja selvitykseen tarvittavista tiedoista, joita kuvataan tarkemmin jaksossa 6.

Pykälän 7 ja 8 momentit sisältäisivät tarvittavia menettelysäännöksiä. Veron alentamiseen ja palautettavaan kiinteistöveroon sovellettaisiin 7 momentin mukaan, mitä kiinteistöveron alentamisesta muutoksenhaun johdosta ja palauttamisesta säädetään. Pykälän 8 momentin mukaan tuen oikaisuun, muutoksenhakuun, viivästysseuraamuksiin, palautettavaan korkoon, veronkorotukseen, rangaistusseuraamuksiin, veronkantoon ja perintään sovellettaisiin toimitettavaan kiinteistöverotukseen ja määrättävään kiinteistöveroon sovellettavia säännöksiä.

Sovellettavien säännösten nojalla vuoden 2022 kiinteistöveron maksuvelvoitetta alennettaisiin tukea vastaavalta osalta. Jos velvoitetta ei olisi suoritettu kokonaan, alennus pienentäisi ensisijaisesti suorittamatta olevan veron määrää ja poistaisi siihen kohdistuvan viivästyskoron. Siltä osin, kun alennus kohdistuisi suoritettuun velvoitteeseen, suoritettu kiinteistövero palautettaisiin verovelvolliselle, jos palautukselle ei olisi veronkantolaissa säädettyjä esteitä ja sitä ei esimerkiksi käytettäisi verovelvollisen maksamattomien verojen ja muiden saatavien suorituksiksi.

Tuen johdosta palautettavaa kiinteistöveroa käsiteltäisiin myös koronlaskennassa tavanomaisen kiinteistöveron palautuksen tavoin ja sille laskettaisiin hyvityskorkoa veronkantolain mukaan. Mikäli tukea perittäisiin takaisin puutteellisen, erehdyttävän tai väärän hakemuksen johdosta, määrättäisiin kiinteistöveron lisäksi maksettavaksi viivästyskorkoa. Jos verovelvollisella on veroja tai muita saatavia maksamatta, suoritettun veron palautus käytettäisiin niiden suorituksiksi veronkantolain säännösten mukaan.

5.2 Laki verotusmenettelystä

Lain 12 §:n pykälän mukainen muistiinpanovelvollisuus ei kata tuen myöntämisen edellytysten arvioimisen edellyttämää muistiinpanovelvollisuutta silloin, kun verovelvollinen harjoittaa toimintaa maatilalla yhteisömuotoisena yhteiseen lukuun. Koska kiinteistöverotuki myönnettäisiin verovelvolliselle, eikä yhteisömuotoisissa vain laskentayksikkönä käsitellylle yhtymälle, muistiinpanovelvollisuuden tulee kohdistua yhtymän sijasta kiinteistönomistajaan. Tätä koskeva säännös lisättäisiin pykälän 1 momenttiin.

Pykälän 2 momentissa säädetty muistiinpanovelvollisuuteen liittyvä tositteiden säilyttämisaika oikaistaisiin metsälahjavähennykseen liittyvien tositteiden osalta kuudesta vuodesta de minimis -asetuksen edellyttämään kymmeneen vuoteen.

Pykälään lisättävän uuden 3 momentin mukaan kiinteistöverotukea koskevaan muistiinpanovelvollisuuteen liittyisi samat tositteiden säilyttämiselvollisuutta ja -aikaa koskevat vaatimukset kuin metsälahjavähennykseen.

5.3 Laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta

Verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 6 §:n 1 momenttiin lisättäisiin uudeksi 8 kohdaksi säännös kriisipuitteiden 54 kohdan edellyttämästä 10 000 euron ylittävää tukea koskevien julkaistavien tietojen sisällöstä. Kansallisesti säädetty julkisuus koskisi asetuksen (EU) N:o 702/2014 liitteen III mukaisia tietoja, joita ovat tuen määrän lisäksi tuensaajan nimi ja se alue, jolla tuensaaja sijaitsee. Lisäksi julkinen olisi sen kiinteistön kiinteistötunnus, johon tuki kohdistuu.

Sääntelytapa vastaa sitä, mitä on säädetty asetuksen (EU) N:o 651/2014 mukaisesti verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 6 §:n 1 momentin 6 ja 7 kohdassa tuotantotuen verovapautta ja energiatuotteiden valmisteveron palautusta koskevan tuen osalta. Sen suhde kansalliseen julkisuus- ja tietosuojasääntelyyn on perusteltu lain 481/2016 perusteluissa.

Pykälän 3 momenttiin, jossa säädetään 1 momentin 6 ja 7 kohdassa mainittujen tukien julkaisemisen tavasta, lisättäisiin maininta myös uuden 8 kohdasta, jonka mukaiseen tukeen siten sovellettaisiin samaa julkaisumenettelyä. Verohallinto tukiviranomaisena huolehtisi tukea koskevien tietojen ilmoittamisesta komission tietojärjestelmään.

6 Lakia alemman asteinen sääntely

Uudistuksen toimeenpano edellyttää, että Verohallinto antaisi kiinteistöverolain 34 §:n 6 momentin mukaisesti tarkempien määräyksiä hakemuksen tekemisessä noudatettavasta menettelystä ja hakijan esitettävään selvitykseen tuen edellytysten täyttymisestä tarvittavista tiedoista. Hakijan esitettävä selvitys koskisi erityisesti mainitun pykälän 3 momentin vaatimusta siitä, että säännöksessä tarkoitettujen menojen osuus säännöksessä tarkoitetuista kuluista on vähintään 15 prosenttia, 4 momentissa säädetyn tukikaton soveltamisen edellyttämää tietoa hakijan kriisipuitteiden nojalla mahdollisesti saamasta muusta tuesta sekä 6 momentin soveltamisen edellyttämää tietoa siitä, että EU:n pakotemääräykset eivät estä tuen myöntämistä. Hakemusmenettelyssä on tarkoitus hyödyntää Omavero -verkkopalvelua.

Säännöksen mukainen valtuutus antaa alemman asteisia oikeussääntöjä olisi kuvatulla tavalla tarkkarajainen, Verohallinnon antamat määräykset olisivat olennaisesti tekniluonteisia, eikä sääntelyn asiallinen merkitys edellytä, että asiasta säädetään lailla tai asetuksella. Valtuutus-säännöksen on katsottava täyttävän perustuslain 80 §:n 2 momentissa säädösvallan delegoinnille asetetut vaatimukset.

7 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan 31.8.2022. Ehdotetaan, että laki kiinteistöverolain väliaikaisesta muuttamisesta on voimassa 31.12.2022 saakka, laki verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta 31.12.2032 saakka sekä verotusmenettelystä annetun lain 12 §:n väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain 1 ja 3 momentti 31.12.2032 saakka.

8 Suhde perustuslakiin ja säätämjärjestys

Esitys ei sisällä perustuslain kannalta ongelmallisia ehdotuksia. Lakiehdotukset voidaan siten käsitellä tavallisessa lainsäätämjärjestyksessä.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

kiinteistöverolain väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään kiinteistöverolakiin (654/1992) siitä lailla 1348/1999 kumotun 34 §:n tilalle väliaikaisesti uusi 34 § seuraavasti:

7 luku

Erityisiä säännöksiä

34 §

Maatalouden tuotantorakennusten kiinteistöverotuki vuoden 2022 kiinteistöverotuksessa

Verohallinto alentaa varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain 23 §:ssä tarkoitettua maatalouden tuotantorakennuksesta verovuonna 2022 määrättyä kiinteistöveroa siten kuin tässä pykälässä säädetään.

Veroa alennetaan maatalouden harjoittajan omistamista maatalouden tuotantorakennuksista enintään 35 000 eurolla. Veroa ei kuitenkaan alenneta, jos alennettavan veron määrä on alle 10 euroa.

Edellytyksenä veron alentamiselle on, että rehujen, poltto- ja voiteluaineiden, sähkön ja lannoitteiden osuus maatalouden tulon hankkimisesta aiheutuvista menoista ennen maatilatalouden tuloverolaissa (543/1967) säädettyjä varauksia, mainitun lain 8–10 §:ssä säädettyjä poistoja ja korkokuluja on vähintään 15 prosenttia.

Jos maatalouden harjoittajalle on aiemmin myönnetty valtiontukitoimenpiteitä koskevista kriisipuitteista talouden tukemiseksi Ukrainaan kohdistuneen Venäjän hyökkäyksen jälkeen annetun komission tiedonannon (2022/C 131 I/01) mukaista muuta tukea, tässä pykälässä säädettyä tukea ei myönnetä siltä osin, kuin tukien yhteismäärä ylittää:

- 1) 35 000 euroa, jos muu tuki on maatalouden alkutuotannon tukea;
- 2) 400 000 euroa, jos muu tuki on muuta kuin maatalouden alkutuotannon tukea.

Tukea ei suoraan tai välillisesti myönnetä Ukrainan alueellista koskemattomuutta, suvereniteettiä ja itsenäisyyttä heikentävien tai uhkaavien toimien johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä annetussa Euroopan unionin neuvoston asetuksen (EU) N:o 269/2014 liitteessä I luetelluille luonnollisille henkilöille, oikeushenkilöille, yhteisölle tai elimille taikka niitä lähellä oleville luonnollisille henkilöille, oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille.

Veroa alennetaan verovelvollisen hakemuksesta. Hakemus on tehtävä viimeistään 31 päivänä lokakuuta 2022. Hakijan on esitettävä riittävä selvitys tuen täyttymisen edellytyksistä. Verohallinto antaa tarkempia määräyksiä hakemuksen tekemisessä noudatettavasta menettelystä ja selvitykseen tarvittavista tiedoista.

Veron alentamiseen ja sen johdosta palautettavaan kiinteistöveroon sovelletaan, mitä kiinteistöveron alentamisesta muutoksenhaun johdosta ja palauttamisesta säädetään.

Tässä pykälässä tarkoitetun tuen oikaisuun, muutoksenhakuun, viivästysseuraamuksiin, palautettavaan korkoon, veronkorotukseen, rangaistusseuraamuksiin, veronkantoon ja perintään sovelletaan verovuodelta 2022 toimitettavaan kiinteistöverotukseen ja määrättävään kiinteistöveroon sovellettavia säännöksiä.

HE 82/2022 vp

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2022.

2.

Laki

verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 6 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan väliaikaisesti verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain (1346/1999) 6 §:n 1 momentin 7 kohta ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 481/2016, ja
lisätään 6 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 1253/2009, 1248/2013 ja 481/2016, väliaikaisesti uusi 8 kohta, seuraavasti:

6 §

Kiinteistöverotuksen julkiset tiedot ja erät muut julkiset verotustiedot

Julkisia verotustietoja ovat:

7) maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain (603/2006) mukaisen palautuksen saajan nimi, yritys- ja yhteisötunnus sekä 6 kohdassa mainitun komission asetuksen 9 artiklan 2 kohdassa ja liitteessä III tarkoitetut tiedot yritystyy-
pistä, alueesta, jolla tuensaaja sijaitsee, toimialasta ja veroetuuden määrästä;

8) kun tuen määrä ylittää 10 000 euroa, kiinteistöverolain (654/1992) 34 §:n (/) perusteella myönnetyn tuen saajan nimi ja kiinteistötunnus sekä tiettyjen maa- ja metsätalouden ja maa-
seutualueiden tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toi-
minnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU)
N:o 702/2014 9 artiklan 2 kohdassa ja liitteessä III tarkoitetut tiedot alueesta, jolla tuensaaja
sijaitsee ja veroetuuden määrästä.

Edellä 1 momentin 6–8 kohdassa tarkoitetun tuotantotuen verovapautena ja energiatuotteiden
valmisteveron palautuksena saatavan etuuden sekä kiinteistöverolain 34 §:n nojalla myönnettä-
vän tuen osalta noudatetaan, mitä 1 momentin 6 ja 8 kohdassa mainituissa komission asetuksissa
säädetään yksittäisten veroetuutena myönnettyjen tukien julkaisemisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2032.

3.

Laki

verotusmenettelystä annetun lain 12 §:n muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 12 §:n 1 momentti väliaikaisesti sekä 12 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 12 §:n 1 momentti laissa 1319/2016 ja 12 §:n 2 momentti laissa 772/2016, sekä

lisätään 12 §:ään sellaisena kuin se on laeissa 1079/2005, 772/2016 ja 1319/2016, väliaikaisesti uusi 3 momentti seuraavasti:

12 §

Muistiinpanovelvollisuus

Maatilataloutta, metsätaloutta, vuokraustoimintaa, sijoitustoimintaa tai muuta sellaista muuna kuin elinkeinotoimintana pidettävää tulonhankkimistoimintaa harjoittavan verovelvollisen, joka ei ole kirjanpitovelvollinen, on ilmoittamisvelvollisuuttaan varten pidettävä sellaisia muistiinpanoja, joihin riittävästi eriteltyinä sisältyvät verotuksessa tarvittavat tiedot. Sama koskee tuloverolain 55 a §:ssä tarkoitettua metsälahjavähennystä vaativaa metsänomistajaa silloinkin, kun metsätaloutta harjoitetaan metsätilan yhteisomistajien yhteiseen lukuun. Maataloutta harjoittavan verovelvollisen on pidettävä sellaisia muistiinpanoja, joihin riittävästi eriteltyinä sisältyvät kiinteistöverolain 34 §:ssä (/) säädetyn tuen myöntämisen edellytysten täyttymisen arvioinnissa tarpeelliset tiedot silloinkin, kun maataloutta harjoitetaan maatilan yhteisomistajien yhteiseen lukuun.

Muistiinpanojen on perustuttava tositteisiin. Verovelvollisen on säilytettävä muistiinpanot ja tositteet kuusi vuotta verovuoden päättymistä seuraavan vuoden alusta. Metsälahjavähennykseen liittyviä muistiinpanoja tositteineen on kuitenkin säilytettävä tuloverolain 55 d §:ssä metsälahjavähennykselle säädetyn valtiontukiseurannan takia 10 vuotta tuen myöntämisaikankohdasta. Verohallinto antaa muistiinpanojen ja tositteiden säilyttämismääräyksiä koskevia tarkempia määräyksiä.

Kiinteistöverolain 34 §:ssä säädettyyn tukeen liittyviin muistiinpanoihin sovelletaan, mitä 2 momentissa säädetään metsälahjavähennykseen liittyvästä muistiinpanovelvollisuudesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 1 ja 3 momentti ovat voimassa 31 päivään joulukuuta 2032.

Helsingissä 25.5.2022

Pääministeri

HE 82/2022 vp

Sanna Marin

Valtiovarainministeri Annika Saarikko

2.

Laki

verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 6 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan väliaikaisesti verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain (1346/1999) 6 §:n 1 momentin 7 kohta ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 481/2016, ja lisätään 6 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 1253/2009, 1248/2013 ja 481/2016, väliaikaisesti uusi 8 kohta, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

6 §

*Kiinteistöverotuksen julkiset tiedot ja eräät
muut julkiset verotustiedot*

*Kiinteistöverotuksen julkiset tiedot ja eräät
muut julkiset verotustiedot*

Julkisia verotustietoja ovat:

Julkisia verotustietoja ovat:

7) maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain (603/2006) mukaisen palautuksen saajan nimi, yritys- ja yhteisötunnus sekä 6 kohdassa mainitun komission asetuksen 9 artiklan 2 kohdassa ja liitteessä III tarkoitettut tiedot yritystyyppistä, alueesta, jolla tuensaaja sijaitsee, toimialasta ja veroetuuden määrästä.

7) maataloudessa käytettyjen eräiden energiatuotteiden valmisteveron palautuksesta annetun lain (603/2006) mukaisen palautuksen saajan nimi, yritys- ja yhteisötunnus sekä 6 kohdassa mainitun komission asetuksen 9 artiklan 2 kohdassa ja liitteessä III tarkoitettut tiedot yritystyyppistä, alueesta, jolla tuensaaja sijaitsee, toimialasta ja veroetuuden määrästä;

8) kun tuen määrä ylittää 10 000 euroa, kiinteistöverolain (654/1992) 34 §:n (/) perusteella myönnetyn tuen saajan nimi ja kiinteistötunnus sekä tiettyjen maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) N:o 702/2014 9 artiklan 2 kohdassa ja liitteessä III tarkoitettut tiedot alueesta, jolla tuensaaja sijaitsee ja veroetuuden määrästä.

HE 82/2022 vp

Voimassa oleva laki

Edellä 1 momentin 6 ja 7 kohdassa tarkoitettun tuotantotuen verovapautena sekä energia- tuotteiden valmisteveron palautuksena saatavan etuuden osalta noudatetaan, mitä 1 momentin 6 kohdassa mainitussa komission asetuksessa säädetään yksittäisten veroetuutena myönnettyjen tukien julkaisemisesta.

Ehdotus

Edellä 1 momentin 6–8 kohdassa tarkoitettun tuotantotuen verovapautena ja energia- tuotteiden valmisteveron palautuksena saatavan etuuden *sekä kiinteistöverolain 34 §:n nojalla myönnettävän tuen* osalta noudatetaan, mitä 1 momentin 6 ja 8 kohdassa *mainituissa komission asetuksissa* säädetään yksittäisten veroetuutena myönnettyjen tukien julkaisemisesta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 ja on voimassa 31 päivään joulukuuta 2032.

3.

Laki

verotusmenettelystä annetun lain 12 §:n muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 12 §:n 1 momentti väliaikaisesti sekä 12 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 12 §:n 1 momentti laissa 1319/2016 ja 12 §:n 2 momentti laissa 772/2016, sekä
lisätään 12 §:ään sellaisena kuin se on laeissa 1079/2005, 772/2016 ja 1319/2016, väliaikaisesti uusi 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

12 §

12 §

Muistiinpanovelvollisuus

Muistiinpanovelvollisuus

Maatilataloutta, metsätaloutta, vuokraustoimintaa, sijoitustoimintaa tai muuta sellaista muuna kuin elinkeinotoimintana pidettävää tulonhankkimistoimintaa harjoittavan verovelvollisen, joka ei ole kirjanpitovelvollinen, on ilmoittamisvelvollisuuttaan varten pidettävä sellaisia muistiinpanoja, joihin riittävästi eriteltyinä sisältyvät verotuksessa tarvittavat tiedot. Sama koskee tuloverolain 55 a §:ssä tarkoitettua metsälahjavähennystä vaativaa metsänomistajaa silloinkin, kun metsätaloutta harjoitetaan metsätilan yhteisomistajien yhteiseen lukuun.

Muistiinpanojen on perustuttava tositteisiin. Verovelvollisen on säilytettävä muistiinpanot ja tositteet kuusi vuotta verovuoden päättymistä seuraavan vuoden alusta. Verohallinto antaa muistiinpanojen ja tositteiden säilyttämisen velvollisuutta koskevia tarkempia määräyksiä.

Maatilataloutta, metsätaloutta, vuokraustoimintaa, sijoitustoimintaa tai muuta sellaista muuna kuin elinkeinotoimintana pidettävää tulonhankkimistoimintaa harjoittavan verovelvollisen, joka ei ole kirjanpitovelvollinen, on ilmoittamisvelvollisuuttaan varten pidettävä sellaisia muistiinpanoja, joihin riittävästi eriteltyinä sisältyvät verotuksessa tarvittavat tiedot. Sama koskee tuloverolain 55 a §:ssä tarkoitettua metsälahjavähennystä vaativaa metsänomistajaa silloinkin, kun metsätaloutta harjoitetaan metsätilan yhteisomistajien yhteiseen lukuun. *Maataloutta harjoittavan verovelvollisen on pidettävä sellaisia muistiinpanoja, joihin riittävästi eriteltyinä sisältyvät kiinteistöverolain 34 §:ssä (/) säädetyt tuen myöntämisen edellytysten täyttymisen arvioinnissa tarpeelliset tiedot silloinkin, kun maataloutta harjoitetaan maatilan yhteisomistajien yhteiseen lukuun.*

Muistiinpanojen on perustuttava tositteisiin. Verovelvollisen on säilytettävä muistiinpanot ja tositteet kuusi vuotta verovuoden päättymistä seuraavan vuoden alusta. *Metsälahjavähennykseen liittyviä muistiinpanoja tositteiden on kuitenkin säilytettävä tuloverolain 55 d §:ssä metsälahjavähennykselle säädetyt valtioneuvoston määräämien takia 10 vuotta tuen myöntämisaikankohdasta.* Verohallinto antaa muistiinpanojen ja tositteiden säilyttämisen velvollisuutta koskevia tarkempia määräyksiä.

HE 82/2022 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Kiinteistöverolain 34 §:ssä säädettyyn tukeen liittyviin muistiinpanoihin sovelletaan, mitä 2 momentissa säädetään metsälahjavähennykseen liittyvästä muistiinpanovelvollisuudesta.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
Lain 1 ja 3 momentti ovat voimassa 31 päivään joulukuuta 2032.*